

Istungidokument

B8-0526/2018 }
B8-0527/2018 }
B8-0529/2018 }
B8-0530/2018 }
B8-0531/2018 }
B8-0540/2018 } RC1

14.11.2018

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 135 lõikele 5 ja artikli 123 lõikele 4,

millega asendatakse järgmised resolutsiooni ettepanekud:

B8-0526/2018 (ECR)

B8-0527/2018 (Verts/ALE)

B8-0529/2018 (EFDD)

B8-0530/2018 (S&D)

B8-0531/2018 (ALDE)

B8-0540/2018 (PPE)

Vietnami ja eelkõige poliitvangide olukorra kohta
(2018/2925(RSP))

**Cristian Dan Preda, Michaela Šojdrová, Tunne Kelam, Eduard Kukan,
Elisabetta Gardini, Milan Zver, Jarosław Wałęsa, Lorenzo Cesa, Tomáš
Zdechovský, Ivan Štefanec, Pavel Svoboda, József Nagy, Agnieszka
Kozłowska-Rajewicz, Krzysztof Hetman, Csaba Sógor, Patricija Šulin,
Romana Tomc, Adam Szejnfeld, David McAllister, Lefteris Christoforou,
Elmar Brok, Andrey Kovatchev, Dubravka Šuica, Deirdre Clune, Ivana
Maletić, Seán Kelly, Marijana Petir, Laima Liucija Andrikienė, László
Tőkés, Stanislav Polčák, Anders Sellström, Željana Zovko, Francis
Zammit Dimech, Jiří Pospíšil, Inese Vaidere**
fraktsiooni PPE nimel

RC\1169118ET.docx

PE624.235v01-00 }
PE624.236v01-00 }
PE624.238v01-00 }
PE624.239v01-00 }
PE624.240v01-00 }
PE631.524v01-00 } RC1

Elena Valenciano, Victor Boștinăru, Soraya Post, Maria Arena

fraktsiooni S&D nimel

Raffaele Fitto, Ruža Tomašić, Charles Tannock, Valdemar Tomaševski,

Pirkko Ruohonen-Lerner, Jana Žitňanská, Notis Marias, Monica Macovei

fraktsiooni ECR nimel

Fredrick Federley, Izaskun Bilbao Barandica, Petras Auštrevičius, Beatriz

Becerra Basterrechea, Gérard Deprez, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Patricia

Lalonde, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Robert

Rochefort, Marietje Schaake, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells,

Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Mirja Vehkaperä, Cecilia

Wikström, Filiz Hysmenova, Ilhan Kyuchuk, Nedzhmi Ali

fraktsiooni ALDE nimel

Barbara Lochbihler, Bodil Valero, Klaus Buchner, Jordi Solé

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Isabella Adinolfi

fraktsiooni EFDD nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon Vietnami ja eelkõige poliitvangide olukorra kohta (2018/2925(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, eelkõige 14. detsembri 2017. aasta resolutsiooni väljendusvabaduse kohta Vietnami, eelkõige Nguyen Van Hoa juhtumi kohta¹, ja 9. juuni 2016. aasta resolutsiooni Vietnami kohta², eriti seoses sõnavabadusega,
 - võttes arvesse 27. juunil 2012 sõlmitud ELi ja Vietnami vahelist partnerlus- ja koostöölepingut,
 - võttes arvesse ELi ja Vietnami seitsmendat inimõigustealast dialoogi, mis toimus 1. detsembril 2017,
 - võttes arvesse Euroopa välisteenistuse pressiesindaja 9. veebruari 2018. aasta avaldust inimõiguste kaitsjate süüdimõistmise kohta Vietnami ning 5. aprilli 2018. aasta avaldust inimõiguslaste süüdimõistmise kohta Vietnami,
 - võttes arvesse ELi 20. augusti 2018. aasta kohapealset avaldust Le Dinh Luongi hiljutise süüdimõistmise kohta,
 - võttes arvesse ELi inimõigustealaseid suuniseid,
 - võttes arvesse ÜRO ekspertide 23. veebruari 2018. aasta avaldust, milles nõutakse mürgireostuse vastu protestinud aktivistide vabastamist, ning 12. aprilli 2018. aasta avaldust, milles nõutakse muutusi pärast õiguste kaitsjate vangistamist,
 - võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, millega Vietnam ühines 1982. aastal,
 - võttes arvesse Euroopa Ombudsmani 26. veebruari 2016. aasta otsust juhtumis 1409/2014/MHZ, mis puudutab asjaolu, et Euroopa Komisjon ei hinnanud eelnevalt ELi ja Vietnami vabakaubanduslepingu mõju inimõigustele,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et organisatsiooni Projekt 88 koostatud Vietnami poliitvangide andmebaasi andmetel kannab Vietnami vanglakaristust hinnanguliselt 160 aktivisti ning umbes 16 aktivisti viibib eelvangistuses;
- B. arvestades, et Vietnami ametivõimud jätkavad inimõiguste kaitsjate, ajakirjanike,

¹ ELT C 369, 31.1.2018, lk 73.

² ELT C 86, 6.3.2018, lk 122.

blogipidajate, inimõiguste advokaatide ja kodanikuühiskonna aktivistide vangistamist, kinnipidamist, ahistamist ja ähvardamist; arvestades, et inimõiguste kaitsjatele on mõistetud pikki vanglakaristusi inimõigustealase tegevuse eest ja selle eest, et nad on kasutanud nii internetis kui ka väljaspool seda oma õigust sõnavabadusele, millega Vietnam rikub oma rahvusvahelisest õigusest tulenevaid kohustusi;

- C. arvestades, et poliitilistele aktivistidele ja inimõiguslastele kohaldatakse kinnipidamisel karne tingimusi, mh ei võimaldata arstiabi, õigusnõustamist ja kontakte perekonnaga;
- D. arvestades, et usu- ja veendumusvabadus on Vietnamiis maha surutud ning katoliku kirik ja tunnustamata religioonid, nagu Vietnami ühendatud budistlik kirik, mitu protestantlikku kirikut ja teised, sealhulgas montagnardide (degarite) rahvusvähemus, kannatavad jätkuvalt ränga usulise tagakiusamise all;
- E. arvestades, et Hoang Duc Binh mõisteti 14 aastaks vangi, sest ta kirjutas oma blogis Formosa kataastroofiga seotud meelevaldustest; arvestades, et Nguyen Nam Phong mõisteti kaheks aastaks vangi, sest meelevaldusele sõites keeldus ta väidetavalt täitmast ametiisikute korraldusi; arvestades, et nende kahe pingutused on olnud äärmiselt olulised teadlikkuse tõstmisel ja vastutuskohustuse tagamisel seoses reostusega Formosa terasetehases;
- F. arvestades, et aprillis 2018 mõisteti organisatsiooni Demokraatia Vennaskond liikmetele kriminaalkodeksi riiklikku julgeolekut käsitlevate sätete ulatusliku jõustamise raames 7- kuni 15-aastased vanglakaristused; arvestades, et septembris 2018 mõisteti veel üks selle organisatsiooni liige, Nguyen Trung Truc, 12 aastaks vangi süüdistatuna katses riiki kukutada;
- G. arvestades, et inimõiguste kaitsja Le Dinh Luong, kes on rahumeelselt propageerinud inimõiguste edendamist ja kaitset, mõisteti 16. augustil 2018. aastal kriminaalkodeksi riiklikku julgeolekut käsitlevate sätete alusel 20 aastaks vanglasse ja 5 aastaks koduaresti; arvestades, et ELi delegatsiooni ja ELi liikmesriikide saatkondade esindajail ei lubatud tema kohtuistungit jälgida; arvestades, et on veel teisigi juhtumeid, kus inimõiguste kaitsjad ja teised meelsusvangid kannatavad sarnase saatuse all;
- H. arvestades, et 12. aprillil 2018 kutsusid rühm ÜRO eksperte, inimõiguste kaitsjate olukorraga tegelev ÜRO eriraportöör, meelevaldse kinnipidamise küsimustega tegeleva ÜRO töörühma pearaportöör ning arvamus- ja väljendusvabaduse edendamise ja kaitsmisega tegelev ÜRO eriraportöör Vietnami üles mitte maha suruma kodanikuühiskonda ega lämmatama teisitimõtlemit;
- I. arvestades, et Vietnami kriminaalseadustik sisaldab repressiivseid sätteid, mida kuritarvitatakse eelkõige Vietnami valitsuse suhtes kriitilisi seisukohti väljendavate inimõiguste aktivistide, teisitimõtlejate, advokaatide, ametiühingute, usurühmade ja valitsusväliste organisatsioonide vaigistamiseks, kinnipidamiseks, vangistamiseks, karistamiseks või nende tegevuse piiramiseks;
- J. arvestades, et Vietnami valitsus keelab jätkuvalt sõltumatutel või eraõiguslikel meediaväljaannetel tegutseda ning teostab ranget kontrolli raadio- ja telejaamade ning

trükiste üle; arvestades, et Rahvuskogu võttis aprillis 2016 vastu meediaseaduse, mis piirab oluliselt ajakirjandusvabadust Vietnamis;

- K. arvestades, et 12. juunil 2018 võttis Vietnami rahvuskogu vastu küberjulgeoleku seaduse, mille eesmärk on karmistada veebikontrolle ja mille kohaselt peavad teenuseosutajad kustutama postitused, mida peetakse ohuks riiklikule julgeolekule; arvestades, et see seadus seab sõnavabadusele internetis karmid piirangud ja ohustab oluliselt eraelu puutumatust;
- L. arvestades, et 1. jaanuaril 2018 jõustus Vietnami ajaloo esimene usu- ja religiooniseadus, mis kohustab kõiki riigi usurühmitusi end ametiasutustes registreerima ja neid oma tegevusest teavitama; arvestades, et ametiasutused võivad neid registreerimistaotlusi tagasi lükata või takistada ning keelustada usulise tegevuse, mis nende hinnangul on vastuolus „riikliku huvi“, „avaliku korra“ või „riigi ühtsusega“; arvestades, et selle seadusega on valitsus institutsionaliseerinud oma sekkumise usuküsimustesse ja riikliku järelevalve usurühmituste suhtes;
- M. arvestades, et Vietnam on organisatsiooni Piirideta Reporterid ajakirjandusvabaduse indeksis 180 riigi seas 175. kohal;
- N. arvestades, et Vietnamis kohaldatakse endiselt surmanuhtlust, kuid hukkamiste arv ei ole teada, kuna Vietnami ametivõimud liigitavad surmanuhtlust puudutava statistika riigisaladuseks; arvestades, et jaanuaris 2018 vähendati Vietnamis surmanuhtlusega karistatavate kuriteoliikide arvu 22-lt 18-le;
- O. arvestades, et Vietnam ei ole veel ratifitseerinud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) peamisi konventsioone, nimelt konventsiooni nr 98 organiseerumisõiguse ja kollektiivläbirääkimiste kohta, konventsiooni nr 105 sunniviisilise töö kaotamise kohta ning konventsiooni nr 87 ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse kohta;
- P. arvestades, et ELi ja Vietnami inimõigustealne dialoog on oluline võimalus põhjalikult arutada ELile muret tekitavaid küsimusi, sh sõnavabaduse, ühinemisvabaduse ja rahumeelse kogunemise vabaduse täielikku austamist; arvestades, et Euroopa Liidu ja Vietnami suhted peavad põhimõtteliselt rajanema inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi austamisele ning seoses sellega rahvusvaheliste standardite järgimisega;
- Q. arvestades, et eksisteerib selgepiiriline seos partnerlus- ja koostöölepingu ning ELi ja Vietnami vahelise vabakaubanduslepingu vahel, milles mõlemad pooled on võtnud kohustuse täita oma inimõigustealaseid kohustusi;
- 1. mõistab hukka jätkuvad inimõiguste rikkumised Vietnamis, sealhulgas nii veebikeskkonnas kui sellest väljaspool oma sõnavabadust kasutavate poliitiliste aktivistide, ajakirjanike, blogipidajate, teisitõtlejate ja inimõiguste kaitsjate süüdimõistmised, poliitilised ähvardused, järelevalve, ahistamise, rünnakud ja ebaõiglase kohtupidamise, millega Vietnam rikub selgelt oma inimõiguste valdkonnas võetud rahvusvahelisi kohustusi;
- 2. kutsub Vietnami ametivõime üles viivitamata ja tingimusteta vabastama kõik

inimõiguste kaitsjad ja meelsusvangid, kes on kinni peetud või süüdi mõistetud pelgalt sõnavabaduse kasutamise eest, sealhulgas Hoang Duc Binh, Nguyen Nam Phong, Nguyen Trung Truc ja Le Dinh Luong, ning loobuma kõigist nende vastu esitatud süüdistustest;

3. kordab oma üleskutset Vietnami ametivõimudele lõpetada inimõiguste kaitsjate tegevuse piiramine ja nende ahistamine ning tagada igas olukorras, et nad saaksid arendada õiguspärasest inimõigustealast tegevust igasuguste piiranguteta, sealhulgas kohtuliku ahistamiseta, ja repressioone kartmata; kutsub Vietnami valitsust üles kaotama kõik piirangud usuvabadusele ning lõpetama usukogukondade tagakiusamise;
4. nõuab, et Vietnami valitsus tagaks kõigi kinnipeetavate kohtlemise kooskõlas rahvusvaheliste normidega; rõhutab asjaolu, et õigus kohtuda advokaatide, meditsiinitöötajate ja pereliikmetega on oluline tagatis piinamise ja väärkohtlemise vastu ning otsustava tähtsusega õiglase kohtuliku arutamise õiguse seisukohast;
5. mõistab hukka põhiõigusi ja -vabadusi piiravate repressiivsete õigusnormide kuritarvitamise; kutsub Vietnami ametivõime üles tunnistama kõik oma repressiivsed seadused, eelkõige kriminaalseadustiku, küberjulgeoleku seaduse ning usu- ja religiooniseaduse kehtetuks, need läbi vaatama või neid muutma ning tagama, et kõik õigusaktid oleksid kooskõlas rahvusvaheliste inimõigustealaste standardite ja kohustustega, sealhulgas kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise paktiga, millega Vietnam on ühinenud; kutsub valitsust üles viima avalikke kogunemisi ja meelevaldusi reguleerivad õigusaktid vastavusse kogunemis- ja ühinemisvabaduse õigustega;
6. kutsub Vietnami üles allkirjastama ja ratifitseerima kõik ÜRO asjakohased inimõigusi käsitlevad lepingud ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi ning ILO konventsioonid nr 87, 98 ja 105;
7. nõuab tungivalt, et Vietnam esitaks alalise kutse ÜRO Inimõiguste Nõukogu erimenetlustele, eelkõige arvamuse- ja sõnavabaduse eriraportöörile ja inimõiguste kaitsjate eriraportöörile;
8. kutsub Vietnami ametivõime üles tunnustama sõltumatuid ametiühinguid;
9. nõuab, et EL jälgiks ja teeks koostööd ametiasutuste ja kõigi asjaomaste sidusrühmadega, et parandada inimõiguste olukorda Vietnamis;
10. kinnitab veel kord oma vastuseisu surmanuhtlusele mis tahes asjaoludel; kutsub Vietnami ametivõime üles kehtestama viivitamatult moratooriumi surmanuhtluse kasutamisele, mis oleks esimene samm surmanuhtluse kaotamise suunas; nõuab kõikide surmanuhtluse määramise otsuste läbivaatamist, tagamaks et nendel kohtuprotsessidel on järgitud rahvusvahelisi standardeid;
11. kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles aktiivselt toetama Vietnamis inimõigusi kaitsvaid kodanikuühiskonna rühmi ja isikuid, sh nõudes kõigis oma kontaktides Vietnami ametivõimudega inimõiguste kaitsjate ja meelsusvangide

vabastamist; nõuab tungivalt, et ELi delegatsioon Hanois annaks vangistatud inimõiguste kaitsjatele ja meelsusvangidele igakülgset toetust, sh korraldades vanglakülastusi, jälgides kohtuistungeid ning osutades õigusabi;

12. kutsub ELi liikmesriike üles suurendama pingutusi inimõiguste olukorra konkreetseks parandamiseks Vietnami, sh eelseisva Vietnami inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise ajal ÜRO Inimõiguste Nõukogus;
13. nõuab veel kord, et kogu ELis keelataks müüa ja eksportida murettekitava inimõiguste olukorraga riikidele mis tahes julgeolekuvarustust, mida saab kasutada või mida kasutatakse siseriiklikeks repressioonideks (sh interneti jälgimise tehnoloogia), samuti sellist varustust ajakohastada või hooldada;
14. väljendab heameelt ELi ja Vietnami tugevdatud partnerluse ning inimõigustealase dialoogi üle ning tuletab meelde, kui oluline on kasutada dialoogi kui põhivahendit tõhusalt, et toetada ja julgustada Vietnami vajalike reformide tegemisel; soovitab komisjonil tungivalt jälgida dialoogi raames tehtavaid edusamme võrdlusnäitajate ja kontrollimehhanismide kasutuselevõtmise kaudu;
15. kutsub Vietnami valitsust ja ELi kui olulisi partnereid üles pühenduma inimõiguste ja põhivabaduste austamise parandamisele riigis, kuna see on Vietnami ja liidu kahepoolsete suhete nurgakivi, pidades eelkõige silmas ELi ja Vietnami vabakaubanduslepingu ratifitseerimist ning ELi ja Vietnami partnerlus- ja koostöölepingut;
16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN) peasekretärile, Vietnami valitsusele ja rahvuskogule, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule ning ÜRO peasekretärile.